

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 17 marca 2023 r.

Poz. 1997

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.97.2023

z dnia 15 marca 2023 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr L/284/2023 Rady Gminy Grabowiec z dnia 13 lutego 2023 r. w sprawie określenia kryteriów i ich punktacji w postępowaniu rekrutacyjnym do publicznych przedszkoli oraz klas pierwszych publicznych szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Grabowiec oraz określenia dokumentów potwierdzających spełnienie tych kryteriów, w części obejmującej § 1 pkt 4 uchwały.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr L/284/2023 Rady Gminy Grabowiec z dnia 13 lutego 2023 r. w sprawie określenia kryteriów i ich punktacji w postępowaniu rekrutacyjnym do publicznych przedszkoli oraz klas pierwszych publicznych szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Grabowiec oraz określenia dokumentów potwierdzających spełnienie tych kryteriów, w części obejmującej § 1 pkt 4 uchwały.

Uzasadnienie

Uchwała Nr L/284/2023 została doręczona organowi nadzoru w dniu 16 lutego 2023 r.

Przedmiotową uchwałę Rada Gminy podjęła m.in. na podstawie art. 131 ust. 4 i ust. 6 oraz art. 133 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, ze zm.).

W myśl powołanego przepisu art. 133 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe, kandydaci zamieszkali poza obwodem publicznej szkoły podstawowej mogą być przyjęci do klasy I po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego, jeżeli dana publiczna szkoła podstawowa nadal dysponuje wolnymi miejscami. W postępowaniu rekrutacyjnym są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny oraz lokalnych potrzeb społecznych, oraz może być brane pod uwagę kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata, o którym mowa w art. 131 ust. 5. Przepisy art. 131 ust. 9 i 10 stosuje się.

Kryteriom, o których mowa w ust. 2, organ prowadzący przyznaje określoną liczbę punktów oraz określa dokumenty niezbędne do ich potwierdzenia, z tym że spełnianie kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata potwierdza się oświadczeniem (art. 133 ust. 3 ustawy).

Stosownie do treści art. 131 ust. 4 ustawy, w przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu

tego etapu dane publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w danej publicznej szkole podstawowej albo dana publiczna inna forma wychowania przedszkolnego nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, zwłaszcza potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi, oraz lokalnych potrzeb społecznych. Organ prowadzący określa dokumenty niezbędne do potwierdzenia tych kryteriów (art. 131 ust. 4).

Na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego może być brane pod uwagę kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata. Kryterium dochodu określa organ prowadzący w stosunku procentowym do kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111). Spełnianie tego kryterium jest potwierdzane oświadczeniem rodzica kandydata (art. 131 ust. 5).

Organ prowadzący określa nie więcej niż 6 kryteriów, o których mowa w ust. 4 i 5, oraz przyznaje każdemu kryterium określoną liczbę punktów, przy czym każde kryterium może mieć różną wartość (art. 131 ust. 6).

W przedmiotowej uchwale Rada Gminy Grabowiec określiła w § 1 uchwały „kryteria wraz z liczbą punktów w drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do oddziałów przedszkolnych w publicznych przedszkolach prowadzonych przez Gminę Grabowiec”, „kryteria wraz z liczbą punktów na etapie postępowania rekrutacyjnego do klasy pierwszej szkoły podstawowej prowadzonej przez Gminę Grabowiec” (§ 2 uchwały) oraz wskazała dokumenty potwierdzające spełnienie ustalonych w uchwale kryteriów (§ 3 uchwały).

W § 1 uchwały, wśród kryteriów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do oddziałów przedszkolnych w publicznych przedszkolach Rada Gminy wskazała: *„zobowiązanie rodziców/rodzica dziecka (opiekunów/opiekuna prawnego) do dowożenia dziecka do przedszkola lub pierwszego przystanku na terenie Gminy Grabowiec, z którego odbywa się dowożenie dzieci do przedszkola – dla dziecka mieszkającego poza terenem Gminy Grabowiec”* (§ 1 pkt 4). Za spełnienie tego kryterium Rada Gminy przyznała 6 pkt.

Jako dokument potwierdzający spełnienie powyższego kryterium Rada wskazała „oświadczenie – zobowiązanie obojga rodziców (opiekunów prawnych) lub rodzica samotnie wychowującego dziecko (opiekuna prawnego) w karcie zgłoszenia.”

W ocenie organu nadzoru, regulacja § 1 pkt 4 uchwały została przyjęta z istotnym naruszeniem art. 131 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe.

Zgodnie z art. 31 ust. 6 omawianej ustawy, dzieci w wieku 3-5 lat mają prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego. Realizacja prawa do objęcia wychowaniem przedszkolnym polega na możliwości żądania umożliwienia dziecku realizacji wychowania przedszkolnego w gminie, w której ma ono miejsce zamieszkania ustalone w myśl art. 26 k.c. W celu realizacji tego prawa gmina ma obowiązek zapewnić dzieciom dostęp do wychowania przedszkolnego w jednej z form wyszczególnionych w art. 31 ust. 9 ustawy Prawo oświatowe. Zakładanie i prowadzenie przedszkoli publicznych jest obowiązkowym zadaniem własnym gmin (por. M. Pilich, Prawo oświatowe. Komentarz. wyd. III, WKP 2022). W konsekwencji na tych ostatnich spoczywa obowiązek dążenia do zapewnienia rodzicom możliwości korzystania z tego rodzaju usług edukacyjnych.

Stosownie do treści art. 131 ust. 1 ustawy, do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego przyjmuje się kandydatów zamieszkałych na obszarze danej gminy. Następuje to zawsze w drodze rekrutacji. W pierwszym etapie rekrutacji, w przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek zamieszkiwania na terenie gminy, niż liczba wolnych miejsc w publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, bierze się

pod uwagę łącznie kryteria wskazane w ustawie, które mają jednakową wartość (art. 131 ust. 2 i 3 Prawa oświatowego).

W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dane publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w danej publicznej szkole podstawowej albo dana publiczna inna forma wychowania przedszkolnego nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący (art. 131 ust. 4 Prawa oświatowego). Również na tym etapie rekrutacji bierze się pod uwagę wyłącznie kandydatów zamieszkałych na terenie gminy.

Dopiero, jeżeli po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego dana gmina nadal dysponuje jeszcze wolnymi miejscami w tym przedszkolu, tym oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub tej innej formie wychowania przedszkolnego mogą być przyjęci kandydaci zamieszkali poza obszarem danej gminy. W przypadku większej liczby kandydatów zamieszkałych poza obszarem danej gminy przeprowadza się wówczas postępowanie rekrutacyjne (art. 131 ust. 7 Prawa oświatowego).

Kandydaci zamieszkujący w innych gminach muszą więc oczekiwać do momentu zakończenia postępowania rekrutacyjnego, w którym biorą udział mieszkańcy gminy, które to postępowanie regulują przepisy art. 131 ust. 1-5 ustawy Prawo oświatowe. Dopiero później mogą zostać ewentualnie przyjęci na podstawie art. 131 ust. 7 tej ustawy (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 5 września 2019 r. sygn. III SA/Kr 648/19).

Należy tym samym uznać, iż wskazanie w przedmiotowej uchwale Rady Gminy Grabowiec – na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do oddziałów przedszkolnych w publicznych przedszkolach prowadzonych przez Gminę Grabowiec kryterium właściwego dla kandydatów zamieszkujących poza terenem gminy (§ 1 pkt 4 uchwały) w sposób istotny narusza art. 131 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe.

Powyższe potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny, który w wyroku z dnia 17 grudnia 2021 r. sygn. III OSK 4794/21 wywiódł: *„Zatem odrębnie przeprowadza się postępowanie rekrutacyjne do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego dla kandydatów zamieszkałych na terenie gminy, a dopiero po jego zakończeniu ewentualnie przeprowadza się odrębną rekrutację dla kandydatów mieszkających poza obszarem danej gminy. Nie zachodzi zatem obawa "mieszania się" kandydatów mieszkających na terenie danej gminy i poza jej obszarem w procesie rekrutacyjnym. Ustawodawca bowiem jednoznacznie wprowadza i konsekwentnie preferuje na etapie rekrutacji do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego kryterium zamieszkania na terenie danej gminy”*.

Nie można również *a priori* założyć, że po pierwszym etapie rekrutacji do przedszkoli wszyscy aplikujący kandydaci z terenu gminy, otrzymają miejsce w przedszkolu. Równorzędny wynik określonej ilości kandydatów, po przyznaniu punktów za kryteria określone w art. 131 ust. 2 przedmiotowej ustawy, spowoduje konieczność uruchomienia drugiego etapu rekrutacji, na którym ustawodawca nakazuje organowi prowadzącemu stosowanie wobec kandydatów z terenu gminy ustalonych przez siebie kryteriów wraz z przypisaną im liczbą punktów.

Tymczasem z regulacji przedmiotowej uchwały wynika, iż kandydat aplikujący z terenu gminy na drugim etapie rekrutacji który uzyska np. wyłącznie 15 punktów w postępowaniu rekrutacyjnym (§ 1 pkt 1 uchwały) ma mniejsze szanse na uzyskanie miejsca w placówce niż dziecko mieszkające poza terenem gminy (§ 1 pkt 4), które dodatkowo może uzyskać również punkty za spełnienie kryteriów określonych w § 1 pkt 2, 3 lub 5 uchwały (łącznie nawet 26 punktów). W konsekwencji, w wyniku przyjętej przez Radę regulacji może dojść do sytuacji, w której na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej

innej formy wychowania przedszkolnego zostanie przyjęty kandydat mieszkający poza terenem gminy a nie zostanie przyjęty kandydat z terenu gminy.

Rozwiązanie przyjęte przez Radę jest tym samym sprzeczne z wytycznymi zawartymi w art. 131 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe.

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Nr L/284/2023 Rady Gminy Grabowiec we wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Lech Sprawka

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Grabowiec
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Grabowiec